

Statnett
firmapost@statnett.no

POSTADRESSE
Statkraft Energi AS
Postboks 200 Lilleaker
0216 Oslo
Norway

BESØKSADRESSE
Lilleakerveien 6
0283 Oslo

SENTRALBORD
24 06 70 00

TELEFAKS:
24 06 70 01

INTERNETT
www.statkraft.no

E-POST:
post@statkraft.com

ORG. NR.: NO-987 059 729

DERES REF./DATO:
21/01185

VÅR REF.:

STED/DATO:
Oslo, 10.01.2022

HØRING OM VILKÅR FOR BALANSERING I SAMSVAR MED EBGL (21-4)

Vi viser til ovennevnte høring om:

- nye vilkår for leverandører av balansetjenester (BSP)
- nye vilkår for balanseansvarlig (BRP)
- endringer i vilkår for balansemarkedene (FCR, aFRR, mFRR og RKOM)
- og konseptforslag for nytt marked for driftsforstyrrelsesreserver.

Statkrafts høringsinnspill konsentrerer seg om det siste punktet som innebærer å opprette et nytt opsjonsmarked for driftsforstyrrelsesreserver. Vi vil kommentere to forhold: først problemstillinger knyttet til å etablere dette nye markedet parallelt med RKOM markedet og dernest utfordringer for aktører med å tilpasse egne systemer for å delta i de nye markedene.

Vi oppfatter at bakgrunnen for å planlegge et nytt marked for driftsforstyrrelsesreserver er at en god del markedsaktører som i dag bidrar med store reservevolumer i RKOM har gitt tilbakemelding om at deres reserver ikke vil klare å levere i tråd med nye markedsvilkår for aktiveringsmarkedet, mFRR. Selv om mye av dagens RKOM-volumer har begrensninger i varighet og hviletid som gjør dem lite egnede til å bli aktivert hyppig for normale ubalanser, mener Statnett at de likevel kan være nyttige reserver å ha tilgjengelig for håndtering av driftsforstyrrelser. Statnett begrunner også behovet for et nytt marked for driftsforstyrrelsesreserver med at de forventer å måtte øke sine anskaffelser av reserver i alle budområder til både opp- og nedregulering av kraftsystemet i årene fremover og at en vesentlig del av økningen i reservevolum forventes å være for å dekke driftsforstyrrelser.

Utfordringer med å etablere et nytt markedet parallelt med RKOM markedet

Statkraft støtter Statnetts vurdering i at det for systemdriften er viktig å ikke miste tilgang til verdifull fleksibilitet. Vi ser imidlertid flere utfordringer med å etablere et nytt opsjonsmarked for driftsforstyrrelsesreserver som skal virke parallelt med dagens RKOM, som også er et opsjonsmarked for kapasitet. Aktivering av den kapasiteten Statnett kjøper inn i RKOM eller det nye opsjonsmarkedet for driftsforstyrrelser vil skje i mFRR markedet. Men man sier at det vil være en enklere løsning for ressurser kjøpt inn som driftsforstyrrelsesreserver.

For aktører vil RKOM kombinert med standard mFRR-aktiveringsmarked og et opsjonsmarked for driftsforstyrrelsesreserver sammen med forenklet mFRR marked kunne betraktes som alternativer for å tilby fleksibilitet. Hvor det er mest attraktivt å delta vil være avhengig av både krav og (etablerings)kostnader for å delta, egenskaper til ens fleksibilitetsressurser og forventede verdi av ressursene i disse alternative markedene. Det er viktig at markedsvilkår, prisregler og Statnett innkjøpsstrategi gir deltakerne i markedene de rette insentivene til å tilby kraften der den gir mest verdi for Statnett som systemansvarlig.

Vår forståelse er at det nye markedet for driftsforstyrrelsesreserver er tenkt primært for å la forbruk tilby sine ressurser, men Statkraft ønsker å ha mulighet for å delta med ressurser som f.eks. har ramping-restriksjoner som gjør det vanskelig (eller umulig) å tilby kraften som standardprodukt.

Utfordringer knyttet til å implementere systemer som kreves innen Q4/2022

Den siste tiden har det kommet krav/ønsker knyttet til innføringen av mFRR EAM som potensielt kan få stor betydning for oss. Et eksempel er kravet om periodeskift-bud som kommer i høringen med frist 1. mars. Siden det kun er noen måneder igjen til overgangsperioden starter, er ethvert krav som ikke allerede er tatt høyde for krevende å implementere. Jo flere krav som kommer tett opp mot overgangen til mFRR EAM, som f.eks. nye vilkår for RKOM, jo større risiko er det for at aktørene må utsette idriftsettelsen. Dermed kan det nye markedet for driftsforstyrrelser fort bli en hvilepute for aktører som ikke kommer i mål. Hvis det nye markedet i praksis betyr «business as usual» for aktører som ikke vil over på det nye systemet, uten noen reell nedside, er det åpenbart uheldig.

Vi synes derfor det er vanskelig å svare på om hva som må gjøres med det nye markedet isolert sett. Det avhenger i stor grad av hva som skjer i de tilstøtende markedene. Vi er overrasket over at Statnett ikke har planlagt å komme med nye markedsvilkår for RKOM før 2023, når de muntlig har gitt uttrykk for at direkteaktivering blir et krav. Det er også en hel del andre attributter som også kan benyttes for å gjøre bud delvis utilgjengelige, noe vi antar at Statnett ikke vil godta.

Avslutning

Selv om vi har forståelse for at det er viktig å ikke miste tilgang til verdifulle fleksibilitet ser vi betydelige utfordringer med å etablere et nytt opsjonsmarked parallelt med RKOM og med aktivering i mFRR med litt ulike krav for de to markedene.

Vi ønsker å få informasjon om den tekniske løsningen så raskt som mulig. Det er allerede svært liten tid til deadline for mFRR EAM, og vi trenger beskjed tidlig for å kunne håndtere både bud i kapasitetsmarkedet, skille mFRR-bud som hører til de ulike forpliktelsene og håndtere aktiveringer.

Med vennlig hilsen
for Statkraft Energi AS

Aslak Mæland

Aslak Mæland
VP Asset Ownership Nordics